

Saksframlegg

Saksnr.	Utvalg	Møtedato
PS 27/23	Driftsutvalget	02.03.2023

Forslag til forskrift - hundekjøring i Reisadalen

Ingress

Det er utarbeidet forslag til forskrift for stenging av to områder i Reisadalen for hundekjøring. Det foreslås at forslaget til forskrift sendes ut på høring.

Videre legges forslag til bruksplanen for området Tørfossmoen ut på høring.

Saksopplysninger

Nordreisa kommune har et aktivt hundekjøremiljø som har drevet med aktiv trening de siste 20-30 åra. Før den tid var det færre kjørere. Antall hundekjørere og hunder økte for ca 10 år siden, men har de siste åra gått noe ned.

Nordreisa hundekjørerlag (nå oppløst) har hatt avtale med Statskog om bruk av området i Kjelleren i Reisadalen siden tidlig på 2000 tallet. Tromsø Villmarksenter har hatt en avtale med Statskog om treningsområde i området Bergskog/Liland i ca 15 år.

De siste 7-8 åra har det blitt større og større konflikt mellom hundekjørerne og bønder i området i Kjelleren i Reisadalen. Bøndene mener hundekjøring skremmer sauene vekk fra beiteområdene og at lam skilles fra mødre. I tillegg har naboer og andre klaget på støy fra hundegårder.

Kommunen jobbet fram et forslag til forskrift for stenging av Kjellerskogen i 2019, men den ble nedstemt politisk. I 2021 ble kommunen og Nordreisa hundekjørerlag stevnet av to grunneiere.

Kommunen hevdet at en ikke var part i saken og derved at en ikke kunne saksøkes. Kommunen fikk medhold i forhold til dette standpunktet både i tingretten og lagmannsretten. Motparten anket til Høyesterett, og der fikk motparten medhold i at kommunen kunne saksøkes. Ny sak for lagmannsretten var berammet til november 2022. For å mulig unngå rettssak ble partene innkalt til rettsmekling i 6. oktober 2022. Der ble det inngått enighet om følgende:

Parten ble enige om følgende avtale:

1. *Partene er enige om å stanse saken i 6 måneder, jf. tvisteloven § 16-17 første ledd. Saken bringes eventuelt i gang på begjæring fra en av partene, jf. tvisteloven § 16-17 andre ledd.*
2. *Kommunen igangsetter en prosess med Statskog som grunneier av området Tørrfossmoen, med sikte på å få en avtale om etablering av løyper for hundekjøring med spann i området. Kommunen skal nå oppfordre (for eksempel ved informasjon på nettsiden) til bruk av området Tørrfossmoen for hundekjøring med spann, så sant ikke privatrettslige rettigheter er til hinder for dette.*
3. *Kommunen skal snarest igangsette arbeidet med en lokal forskrift som skal regulere forbud mot hundekjøring med spann innenfor sperregjerde i området Kjellerskogen. Kommunen skal arbeide for at forbudet minst gjelder perioden fra 10. juni til 10. oktober.*
4. *Partene og advokatene står fritt til å kommentere innholdet i denne avtalen og rettsmeklingen som sådan*

Før rettsmeklingen ble det sendt en henvendelse til Reinbeitedistrikt 36 Coholat om hvordan de stilte seg til området på Tørrfossmoen. Dessverre kom ikke svaret derfra før etter at rettsmeklingen ble gjennomført. I brev av 11.oktober uttrykker de motstand mot forslaget om hundekjøreområde på Tørrfossmoen.

I etterkant har det vært dialog med reinbeitedistriktet og kommunen gjennomførte et møte med leder og styremedlem i reinbeitedistriktet i Kautokeino 12.desember 2022. Saken ble drøftet og kommunen ville få svar når distriktet hadde fått gjennomført første styremøte i 2023. Kommunen etterspurt svar nå i februar 2023, og den 16.februar fikk kommunen brev at distriktet ikke hadde fått gjennomført møte og at de ville komme med sin uttalelse når saken kommer ut på høring.

Forholdene i Bergskog/Liland

Tromsø Villmarksenter har hatt en avtale med Statskog om treningsområde i området Bergskog/Liland i ca 15 år. Avtalen med Statskog gikk ut i 2019 og den er ikke forlenget skriftlig. De har brukt området til trening fra august til snøen kommer i oktober/november helt fram til høsten 2022. Statskog har akseptert denne forlengelsen muntlig, men har ikke ønsket å inngå ny skriftlig avtale før saken om Kjellerskogen er avklart.

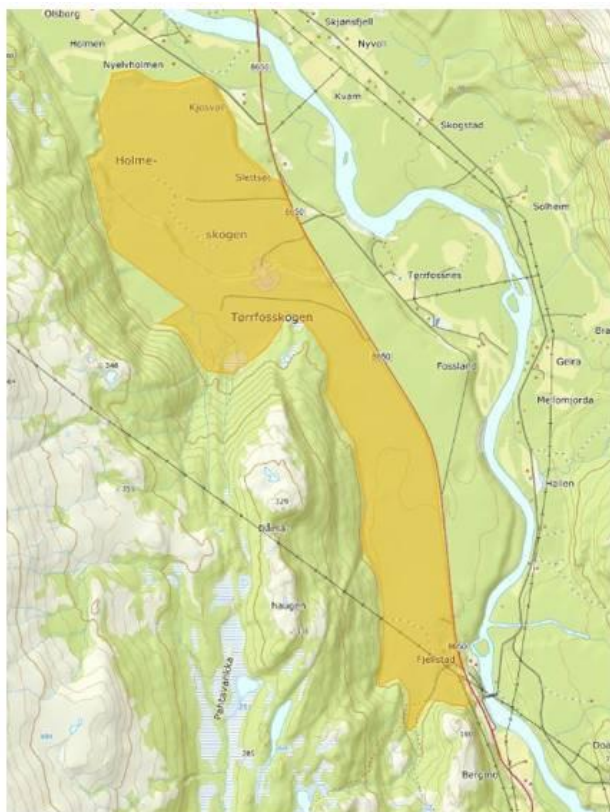
Aktiviteten har medført noe støy, men det har ligget på et akseptabelt nivå i forhold til naboer i området. Denne situasjonen har endret seg fra høsten 2022. Det har blitt flere lokale hundespenn som trener der pga konflikten Kjellerskogen. Dette har medført noe større belastning på området. Kommunen har mottatt tre henvendelser fra berørte naboer, huseiere og hytteeiere. Der beskrives det en konflikt mellom Tromsø Villmarksenter og deres kjøring og lokalbefolkningen i området. Høsten 2022 var det enkeltepisoder som har blitt politianmeldt.

Naboer uttrykker sterkt at de mener området må stenges for hundetrening.

Foreslått nytt område på Tørrfossmoen

I tråd med meglingsresultatet foreslås det et område på Tørrfossmoen. På kartene under er arealet tegnet inn og det er lagd et kart som viser løypetraseer. Omfanget av løyper er det

dette som planlegges i første omgang, og kan øke ved behov, men endringer må holde seg innenfor yttergrensene for området.

Kart som viser området

Kart som viser traseer

Til området må det lages langsiktig leieavtaler mellom grunneiere og Nordreisa kjøre og turlag. Langsiktige leieavtaler er et krav for å kunne søke tippemidler. Videre må det lages bruksregler. Forslag til bruksregler ligger vedlagt saken. De beskriver og setter opp regler for bruken av området.

Regler for hundekjøring

Det har vært litt diskusjon om hva som er reglene for trening av hundespenn. Miljødirektoratet har lagt ut en presisering om dette på sine hjemmesider.

Hundekjøring med vogn eller ATV med motoren avslått på sommerstid og med slede på vinteren er lov jf allemannsretten i Friluftsløven. Hvis det med kjøringen medfører tilrettelegging eller hogst av skog, må det innhentes tillatelse fra grunneier.

På denne siden finnes nyttig informasjon om regler for hundekjøring:

<https://www.miljodirektoratet.no/ansvarsomrader/friluftsliv/friluftsliv-og-allemannsretten/kjore-hundeslede/>

Forslag til forskrift

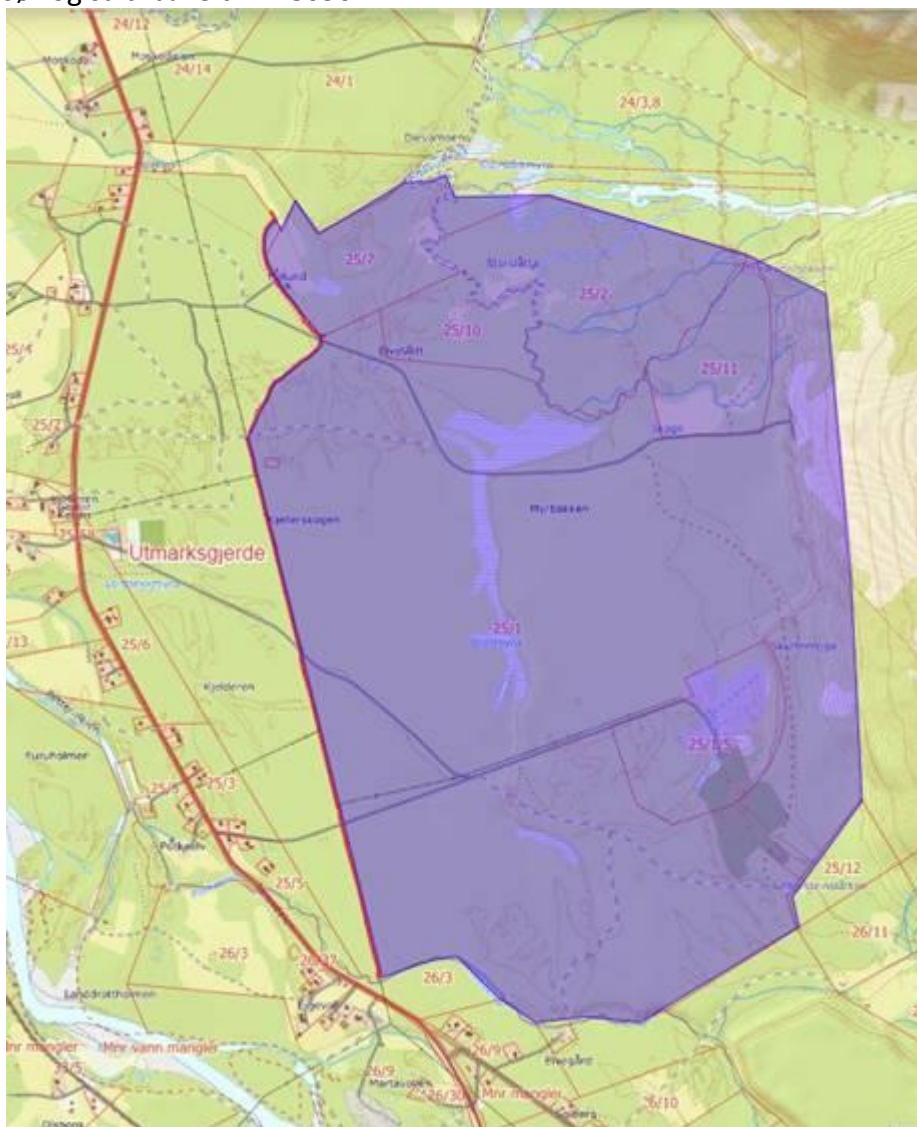
Friluftsløvens § 2 annet ledd åpner for at kommunen kan begrense ferdsel i deler av kommunen. Dette må i så fall gjøres gjennom en forskrift. Forslag til forskrift innfører forbud

mot hundekjøring med vogn eller ATV i to områder i Reisadalen, i Kjelleren og Liland/Bergskog jf kart, i perioden 1.mai til 15.november eller til det har etablert seg et tilstrekkelig snødekke.

Hovedhensikten med å stenge disse områdene er å begrense konflikten og sjenansen som kjøring med hundespann kan medføre for andre brukergrupper. Formålet er også å konsentrere slitasjen på naturgrunnet som kjøring med hundespann medfører til spesielt anviste traseer.

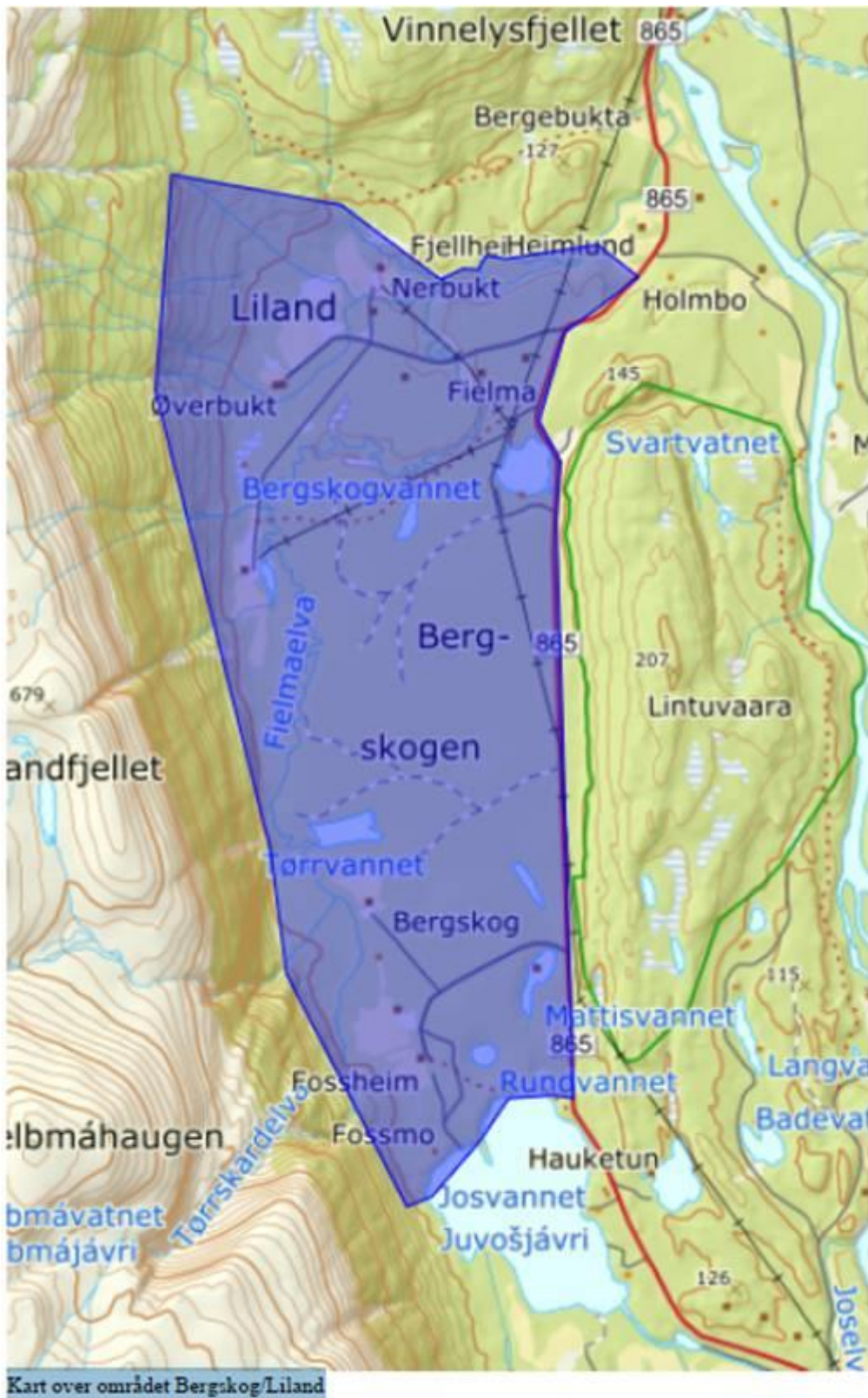
Områdene

Områdene som omfattes av forskriften er de to områdene som er brukt fram til nå. Begrensning av områdene fremgår av kartet under. For Kjelleren følger forslaget sperregjerde i vest, linje inn til munningen av Moskodalen i nord, følger så fjellfoten i øst og til Skogstad i sør og så tilbake til Fv 8650.

Kart over området i Kjelleren

For Bergskog/Liland følger det en grense sør for Liland i nord, Fv 8650 i vest, Josvannet i sør og fjellfoten i vest.

Lovgrunnlag for en forskrift

Friluftsloven § 2 annet ledd:

“såfremt ikke kommunen med samtykke av eieren eller brukeren har forbudt slik ferdsel på nærmere angitte strekninger”

I § 24 tredje ledd .

“For behandling av saker etter [§§ 2](#) annet ledd, [3](#) tredje ledd, [3 a](#) annet ledd, [9](#) fjerde ledd, [15](#), [16](#) og [34](#) gjelder reglene om forskrifter i [forvaltningslovens kapittel VII](#).”

Etter disse paragrafen kan kommunen vedta en lokal forskrift og forby en spesifikk type aktivitet innenfor et kartfestet område med samtykke fra grunneier. I dette tilfelles fremmes det forslag om å forby kjøring med hundespenn.

Vurdering - Naturmangfoldloven

Naturmangfoldloven §§ 7-12

Jf. § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 skal legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet, herunder når et forvaltningsorgan tildeler tilskudd, og ved forvaltning av § 8 fast eiendom. Vurderingen etter første punktum skal fremgå av beslutningen.

Når det gjelder kunnskapsgrunnlaget (§8) omfatter dette Kjellerskogen og Liland/Bergskogen, områder som skal stenges for hundekjøring. For at det fortsatt skal være mulighet til hundekjøring, foreslås det at Tørfossmoen tilrettelegges.

Ut i fra tidligere treningsfelter for hundekjøring med vogn/ATV, vet man at aktiviteten volder stor slitasje på markdekket i de traseene der det kjøres, spesielt på våtmark og lyngmark der dekkene river opp plantedekket og planter utgår eller har lang reetableringstid på grunn av slitasje. Dette er et av argumentene som har vært brukt fra begge sider i nevnte konflikt. Begge parter påpeker ulik slitasjegrad utfra hvilket ståsted man har. Fra beitenæringa er det hevdet stress på bufe og tap av beiteområder da det ikke er forenelig med hundekjøring med vogn/ATV i beitesessongen og spesielt ikke i sanketiden, motparten anser det som lite problematisk der det hevdes at beitedyr ikke nevneverdig påvirkes av kjøringen. Vilt vil etter all sannsynlighet også trekke ut av området i de tider da det trenes mye av flere utøvere inn mot senhøsten. Alle tre områdene er blandingsskog av lav og middels bonitet med dominans av furu med lyngdekke på bakkenivå. En del av det foreslåtte løypenettet Tørfossmoen vil følge etablerte skogsbilveier, mens det må lages noen ny traseer for å få rundløyper. Disse er tenkt gruset opp for å tåle slitasje. Deler av området berører høstbeite for rein.

§ 9. Førre-var-prinsippet

Ut fra eksisterende kunnskap i saken vil man i Kjellerskogen tilrettelegge for stabil bufedrift og mindre konflikt med naboer selv om man her fremdeles vil ha bosetting med hundegårder. Liland/Bergskogområdet må sees i tilknytning til artsutbredelse fra Lindovarre naturreservat som har en stor variasjon i plante og dyreliv.

På Tørfossmoen er det få registrerte miljøverdier i Artsdatabanken. Registreringene ligger til fjellfoten og er har status LC – livskraftig. Her legges traseer til tidligere kjørespor og tømmerleder hvor en vurderer at risiko for skade på miljøverdiene og naturmangfoldet for øvrig på strekningen er moderat til liten, og har derfor ikke funnet behov for å benytte førre-var-prinsippet i naturmangfoldlovens § 9.

Nye traseer vil bli lagd der man ser det nødvendig for å knytte sammen sløyfer slik at det blir sammenhengende løypenett, her vil man bruke traseer som ikke kommer i konflikt med naturmangfoldets verneverdier av sårbare eller truede arter i rødlista.

§ 10 Økosystemtilnærming og samlet belastning

Angående samlet belastning vil man her stenge to områder der det ene er i tilknytning til Lindovara naturreservat og arter som har flere verneverdier knyttet til rødlista både når det

gjelder flora og fauna. Det er også kjent at kjerneområde for planter, fugler og dyr ikke bare har tilhold på et geografisk avgrenset sted, men har spredningseffekt utover sitt habitat. Skogsfugl bruker både Bergskogen og Vinnelyslia som beiteområder i tilknytning til Lindovara som spill og hekkeområde på grunn av gammelskogen. Naturlig vil det være artsutbredelse ut fra Lindovara mot Bergskogen siden det her er samme vegetasjonstype i furuskog.

Området i lia ovenfor Tørfossmoen har Nordreisa Jeger og fisk avtale om treningsområde før opphør av ordinær båndtvangstid om trening av fuglehunder før jakt og jaktprøver. Det ansees ikke at forslag til ny hundekjørerområde vil komme i konflikt med dette treningsområdet.

Ved samordning av hundemiljøene vil man oppnå fordeler for reinbeitedistrikt 36 Cohkolat. Ved at man samler fuglehund- og trekkhundtrening til ett område da spesielt i sopptiden for rein der Bergskogen har et godt soppdekke av rødskrubb og brunskrubb som beites av rein og elg.

§ 11. Kostnadene ved miljøforringelse skal bæres av tiltakshaver, Nordreisa løype og turlag.

Eventuelle miljøforringelser utover det som tilrettelegges etter avtale mellom Nordreisa løype og turlag og grunneiere skal tiltakshaver bære kostnadene ved gjenopprettelse.

§12. Miljøforsvarlige teknikker og driftsmetoder

Etter det man kan se vil et tilrettelagt løypenett kunne brukes uten at man her kommer i konflikt med verneverdier etter naturmangfoldloven dersom traseene legges på en slik måte at det ikke er til hinder for dyreliv og friluftsjakter i området. En viss slitasje i traseene må forventes ettersom det vil trenes hyppig og med et anelig antall hundekjører. Det planlegges at traseer vil bli forsterket med grus etter hvert.

Økonomi

Saken har ingen direkte økonomiske konsekvenser for kommunen, men ved søknaden om spillemidler vil kommunens regelverk om kommunal egenandel komme til anvendelse.

Vurdering

Konflikten rundt hundekjøring i området Kjelleren har pågått i mange år. Det har vært mange møter med partene, det har vært prøvd å lage en detaljreguleringsplan i Bergskog, men en har fram til nå ikke kommet fram til noen løsning. Partene har anmeldt hverandre og det har vært møter mellom partene hos Regionlensmann.

Etter at kommunen ble stevnet, og Høyesterett fastslo at en kommune kan stevnet, har vi nå en situasjon der kommunen har inngått en avtale gjennom rettsmekling om at det skal lages en forskrift som stenger Kjellerskogen for hundekjøring. Med bakgrunn i den økte konflikten i området Liland/Bergskog, foreslås det at også dette området stenges for hundekjøring.

I samarbeid med grunneier Statskog foreslås det nå å samle hundekjøringen på Tørfossmoen. Dette området har ikke sau på beite. Det ligger lenger unna bebyggelsen enn Kjelleren og Liland/Bergskog, og er derved mer usjenert. Området har delvis overlapping med et treningsområde for fuglehunder i perioden 25.juli - 20. august. Vi mener at det meste av denne treninga skjer i lia på vestsiden av moen og blir derved lite berørt.

Reinbeitedistriktet har påpekt at dette området brukes om høsten. Vi vil ikke motsi dette, men vil påpeke at det legges opp til et begrenset omfang med 6-8 hundespenn samtidig og at området Liland/Bergskog blir stengt, og at det derved blir et rolig beiteområde.

Statskog ønsker også at en samler all kjøringen i ett område og de vil inngå en langsiktig leieavtale (40 år, en slik langsiktig avtale åpner for at Nordreisa løype og turlag kan søke tippemidler) Statskog påpeker at bruksreglene må hensynta elgjakten. Kommunen anser det som fullt løsbart. Statskog har ett stort elgvald i Reisadalen og praktiserer at jaktlag kan få større areal mot slutten av jakta, når andre jaktlag er ferdig.

I kommuneplanens arealdel er området Tørfossmoen et landbruk-, natur-, friluft- og reindriftsområde (LNFR-område) noe som betyr at disse temaene skal ha et særlig fortrinn i området. Den aktiviteten som foreslås ligger innunder disse kategoriene og en anser derfor at dette ikke er en dispensasjonssak.

Opparbeiding av parkeringsplass og evt bygg vil være melde- eller søknadsppliktige i hht plan- og bygningsloven ut i fra omfanget. Det samme gjelder opparbeiding av løypenettet. Dette vil bli endelig avklart når området har fått utarbeidet en detaljplan som viser alle nye inngrep og tiltak. Kommunen legger videre til grunn at området skal etableres etter den foreslåtte bruksplan. Den fastsetter traseer og bruksregler.

Forslaget er et kompromissforslag. Det betyr at ingen er helt fornøyd, men i arbeidet med å finne løsninger mener vi partene må være villige til å gi noe for at en skal kunne komme fram til en løsning. Forslaget vil innebære at nesten alle hundegårder i Reisadalen og kommunen for øvrig, må transportere hundene til Tørfossmoen før de kan starte kjøring. Nordreisa er en stor kommune i areal og en har vurdert andre alternativer, men kommet til at Tørfossmoen er det klart beste området å tilrettelegge for hundekjøring. For Nordreisa kommune er det viktig å få fastsatt denne forskriften. I motsatt fall blir det rettsak om Kjellerområdet. Konsekvensene av det kan bli langt større.

Denne konflikten berører både Friluftslovens § om allmenhetens frie bruk av utmark, den berører bøndenes beiterett og folks bokvalitet. Forslaget er et kompromissforslag. Kommunen håper dette forslaget bifalles slik at en slipper å bruke rettssystemet til denne saken

Kommunedirektørens innstilling

Driftsutvalget vedtar med hjemmel i Friluftslovens § 2 annet ledd å legge vedlagte forslag til lokal forskrift ut på høring.

Videre legges forslag til bruksplanen for området Tørfossmoen ut på høring. Bruksplanen er vurdert i forhold til formål og forvaltningsmål i Naturmangfoldloven og tiltaket har oppsummert ingen innvirkning på prinsippene som skal vurderes i §§ 8-12.

Driftsutvalget 02.03.2023

Behandling

Votering nr 1 - Votering over forslag

Forslag: **Opprinnelig forslag**

For: 6 stemmer (100%) - AP 2, H 2, SP 2

Mot: 0 stemmer (0%)

DRU - 27/23 **vedtak**

Kommunedirektørens innstilling

Driftsutvalget vedtar med hjemmel i Friluftslovens § 2 annet ledd å legge vedlagte forslag til lokal forskrift ut på høring.

Videre legges forslag til bruksplanen for området Tørfossmoen ut på høring. Bruksplanen er vurdert i forhold til formål og forvaltningsmål i Naturmangfoldloven og tiltaket har oppsummert ingen innvirkning på prinsippene som skal vurderes i §§ 8-12.

Vedlegg

Forslag til forskrift hundekjøring

Bruksplan for Tørfoss